

Forskningsstrategi for OUH

Udarbejdet i samarbejde med Klinisk Institut, Syddansk Universitet

● En del af OUH's udviklingsplan

Hospitalsledelsen

Forord	3
Indledning	4
Baggrund.....	4
Status	5
Muligheder.....	6
Målet med forskningsstrategien.....	7
Strategiske mål	8
Oversigt over nye indsatsområder.....	9
Opfølgning på strategien.....	10
Indsatsområde 1: Etablering af Odense OPEN	11
Teknologiske muligheder og udfordringer.....	11
Strategiske mål	12
Initiativer.....	12
Indsatsområde 2: Humane ressourcer	15
Status og udfordringer.....	15
Strategiske mål	15
Initiativer.....	15
Indsatsområde 3: Styrkelse af forskningsområder	16
Status og udfordringer.....	16
Strategiske mål	16
Initiativer.....	16
Indsatsområde 4: Organisation og ledelse	17
Status og udfordringer.....	17
Strategiske mål	18
Initiativer.....	19

Odense Universitetshospital (OUH) har som vision at være "patienternes foretrukne universitetshospital". For at hospitalet også i fremtiden kan være et attraktivt hospital med den bedste evidensbaserede behandling til borgerne, er der behov for at styrke forskningen på hospitalet.

OUH har i de seneste år, i tæt samarbejde med Klinisk Institut og Det sundhedsvidenskabelige Fakultet ved Syddansk Universitet (SDU), markeret sig med en betydelig og stigende forskningsmæssig indsats. En indsats, som er resultatet af en flerårig satsning på at styrke og stimulere de kliniske forskningsmiljøer gennem etablering af forskningsenheder og murstensløse centre på tværs af specialer. Samtidig er OUH det væsentligste undervisningshospital i regionen. Hospitalet har således ca. 2.500 uddannelsespladser inden for lægevidenskab, sygepleje mv.

Det er OUH's ambition at øge den sundhedsvidenskabelige forskning ved OUH betydeligt indenfor alle specialer, således at OUH også fremover kan tilbyde den bedste behandling, samt fastholde og rekruttere højt kvalificeret personale til gavn for patienterne. Desuden er det ambitionen, at den sundhedsvidenskabelige forskning skal bidrage til udvikling og innovation i regionen i samarbejde med uddannelsesinstitutioner, vidensmiljøer, kommuner og private virksomheder.

Den nye sundhedslov, regeringens globaliseringsstrategi og den øgede konkurrence om forskningsmidler stiller samtidig nye krav til de sundhedsvidenskabelige forskningsmiljøer. Ho-

spitalsledelsen har derfor ønsket at formulere en klar forskningsstrategi.

OUH's nye forskningsstrategi indebærer en fordobling af OUH's økonomiske bidrag til forskning og højt specialiseret behandling, fra ca. 1 % af budgettet i 2007 til ca. 2 % af budgettet i 2012. Det svarer til en forøgelse på 40 mio. kr. over de næste 5 år. Samtidig er det målet at forøge den videnskabelige produktion til 1.000 publicerede artikler årligt. For at nå disse mål afsættes allerede i 2008 10 mio. kr. i nye midler på OUH's budget til en ny forskningspulje, ansættelse af nye ph.d.-studerende og et helt nyt initiativ: Odense OPEN.

Odense OPEN - Odense Patient data Exploratory Network - er et nyt initiativ på OUH, der skal bistå forskere med indsamling og opbevaring af oplysninger om patienter og biologisk materiale fra forskningsprojekter, således at nye muligheder for adgang til nationale registre og samarbejde med danske og udenlandske forskere udnyttes.

Forskningsstrategien er blevet til efter en dialogrunde med forsknings- og afdelingsledelserne og en række møder i en faglig referencegruppe med repræsentation af Klinisk Institut og med dekanen for det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, SDU. Forskningsstrategien vil i de kommende år yderligere blive udviklet efterhånden som nye muligheder og udfordringer for forskningen på OUH viser sig. Vi vil gerne takke de mange bidragsydere for deres indsats og den konstruktive debat, som er gået forud for denne strategiske udmelding.

Hospitalsledelsen

Baggrund

Der stilles fra forskellig side stigende krav til sygehusvæsenet. Brugernes (patienternes) og politikernes ønske om evidensbaseret behandling på højeste internationale niveau er tydelig. Sundhedsstyrelsen har fået større indflydelse på fordelingen af de højt specialiserede behandlinger mellem hospitalerne, og der er lagt op til yderligere centralisering af en række af disse opgaver. Desuden stiller Sundhedsstyrelsen krav om, at højt specialiserede behandling skal være understøttet af forskningsaktivitet, og alle afdelinger med sådanne funktioner skal fremover redegøre for forskning og dokumentation. Samtidig stilles der krav om ventetidsgaranti og nye mål for produktiviteten på sygehusene.

Den nye sundhedslov forpligter de nye regioner i Danmark til at forske, herunder bidrage til forskning i forebyggelse og sundhedsfremme i samarbejde med kommunerne. Strukturreformen har gennem oprettelsen af de 5 regioner ændret det universitære og sygehuspolitiske landkort, og OUH servicere nu hele Region Syddanmark på langt de fleste områder inden for højt specialiseret behandling.

Den sundhedsvidenskabelige forskning tilføres nye og betydelige økonomiske midler fra den danske stat som led i globaliseringsforliget. På samme måde indebærer EU's 7. rammeprogram, det nyoprettede European Research Council og store private fonde væsentligt flere midler til sundhedsvidenskabelig forskning. Disse midler udsættes imidlertid i konkurrence og ofte med krav om medfinansiering. Dette skærper kravene til universitetshospitalernes infrastruktur, deres mulighed for at foretage fleksibel medfinansiering og evne til at skabe og fastholde større forskernetværk, som kan konkurrere om midlerne på internationale vilkår.

Det tætte europæiske samarbejde og globaliseringen betyder større mobilitet blandt forskere. Sammen med manglen på sundhedsfagligt personale indebærer dette et behov for at fastholde og rekruttere de bedste forskere.

Det samlede billede er derfor, at der i de kommende år vil være flere midler til rådighed for forskningen, men at konkurrencen om disse midler og om de bedste forskere skærpes. Samtidig vil samfundet stille større krav om forskning og hurtig implementering af forskningsresultater.

Definition

Behandling omfatter ifølge Sundhedsloven undersøgelse, diagnosticering, sygdomsbehandling, fødselshjælp, genoptræning, sundhedsfaglig pleje samt forebyggelse og sundhedsfremme i forhold til den enkelte patient.

Status

På baggrund af årsrapporterne fra SDU og OUH samt optælling af ansatte ved Klinisk Institut og OUH er status for forskningsaktivitet og -ressourcer i 2006 opgjort i form af en række nøgletal:

- Professorer (kliniske)29
- Professorer (særlige opgaver) 8
- Professorer (eksterne)..... 4
- Forskningslektorer 9
- Ph.d.-studerende.....70

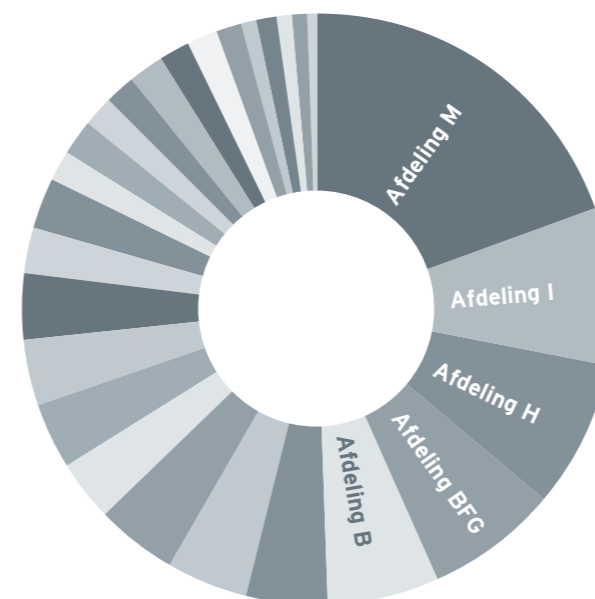
Det samlede antal årsværk anvendt på OUH til forskning er senest opgjort i 2005 til i alt ca. 200 årsværk, fordelt på ca. 530 ansatte ifølge Center for Forskningsanalyse.

De samlede udgifter til forskning på OUH er senest opgjort for året 2005 af Center for Forskningsanalyse til i alt 99 mio. kr. Heraf udgjorde de ordinære midler finansieret af OUH i alt 38 mio. kr., mens eksterne midler udgør ca. 61 mio. Samme år udgjorde de totale driftsudgifter på OUH (inkl. løn, tjenesteudgifter og varekøb) i alt 3.659 mio. kr., dvs. OUH's egen finansiering af forskningen udgjorde ca. 1% af budgettet.

Det umiddelbare resultat af forskningen i form af formidling af forskningsresultater opgøres årligt af SDU. Tallene for 2006 foreligger endnu ikke, men antallet af peer-reviewed artikler produceret med deltagelse af forskere fra OUH vurderes at være ca. 350. Hertil skal lægges et mindre antal produceret af ansatte på OUH uden tilknytning til SDU.

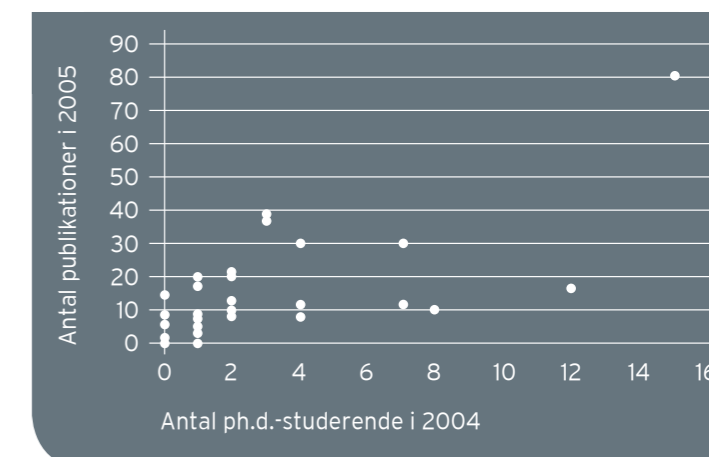
Forskningen på OUH udføres i de 31 forskningsenheder under Klinisk Institut, som er baseret på afdelingerne på hospitalet. De fleste specialer indgår således også i en forskningsenhed, men der er endnu enkelte områder, som ikke har en forskningsenhed og dermed en formel tilknytning til SDU.

I figur 1 og 2 herunder vises dels antal publikationer i de enkelte afdelinger, dels sammenhængen mellem antal publikationer og antal ph.d.-studerende i afdelingerne. Det fremgår, at ca. en tredjedel af afdelingerne står for ca. tre fjerdedele af publikationerne. Der er således store forskelle mellem afdelingernes forskningsaktivitet målt i publikationer. Figur 2 synes også at vise at der er en positiv sammenhæng mellem antal ph.d.-studerende og antal publikationer.

Figur 1. Antal publikationer i afdelinger på OUH i 2005

Figur 2. Antal ph.d.-studerende i afdelingerne på OUH og antal publikationer

Muligheder

OUH har sammen med SDU og Region Syddanmark en række fordele i denne nye "verdensorden". Væsentlig er placering af alle lægefaglige specialer og hjælpefunktioner på samme adresse på OUH samt den meget tætte fysiske placering og det gode samarbejde mellem SDU og OUH. Endvidere har OUH og SDU en tradition for et godt og frugtbart samarbejde mellem afdelinger, institutter og fakulteter, som dækker alle aspekter fra basalforskning, klinisk forskning, epidemiologisk forskning samt sundheds-tjenesteforskning.

SDU har moderniseret sin struktur med oprettelse af Institut for Regional Sundhedsforskning (IRS), og indfusioneringen af Statens Institut for Folkesundhed (SIF) har betydet en væsentlig styrkelse af fakultetet.

Samtidig medfører det øgede samarbejde mellem sygehusene i regionen og oprettelse af Det Regionale Strategiske Forskningsråd i Region Syddanmark nye muligheder for store forskningsprojekter med mange patienter fra hele

Syddanmark. En egentlig politik for regional sundhedsforskning i Region Syddanmark er under udarbejdelse af Det Regionale Strategiske Forskningsråd, og det forventes at forskningspolitikken vil indeholde målsætning om at styrke sundhedsforskningen i regionen på OUH og centralsygehusene, i samarbejde med SDU. Det forventes også, at der sammen med politikken udmeldes en ny regional pulje til understøttelse af den fælles forskningsindsats på ca. 22 mio. kr. i 2008 samt 14 mio. kr. i de efterfølgende år.

På sin side har OUH for længst indført forskningsledelse, og sammen med SDU er der etableret en velfungerende infrastruktur med GCP-enheden, Videncentret, Kompetencecenter for kliniske databaser, samt Fondskontoret og Forsknings- og MTV-afdelingen.

Målet med forskningsstrategien

OUH's forskningsstrategi skal tjene følgende formål:

- At placere OUH som et førende hospital i Danmark på en række satsningsområder indenfor forskningen
- At øge den forskningsmæssige produktion markant
- At understøtte de højt specialiserede kliniske behandlinger med forskning

Det er således målet, at forskningsstrategien skal udgøre en ramme for en forstærket forskningsindsats på OUH, men samtidig skal strategien ikke hæmme forskningsprojekter uden for de udpegede satsningsområder.

Strategiske mål

Det er OUH's strategiske målsætning at de herunder beskrevne indsatsområder skal medføre, at OUH i 2012:

- Er landets førende institution inden for forskning i en række sundhedsvidenskabelige nøgleområder målt på videnskabeligt impact
- Har forøget de samlede forskningsressourcer (dvs. midler fra ordinære bevillinger fra OUH) med 40 mio. kr.
- Har forøget antallet af ph.d.-studerende ved OUH/Klinisk Institut fra 70 til 140
- Har forøget antallet af peer-reviewede videnskabelige artikler til i alt 1.000 artikler om året med en eller flere medforfattere fra OUH

For at nå disse mål afsættes allerede i 2008 nye midler på 10 mio. kr. på OUH's budget til en øget indsats indenfor forskning og højt specialiseret behandling:

- Der oprettes en ny pulje på 6 mio. kr. til brug for udvikling af forskning og højt specialiserede behandling
- Der afsættes 2 mio. kr. til en forøgelse af antallet af ph.d.-studerende ved at OUH bidrager med 1/3 af lønnen til ph.d.-studerende som allerede har fået en delvis finansiering fra Syddansk Universitet og eksterne parter
- Der afsættes 2 mio. kr. til etablering af Odense OPEN, jf. beskrivelsen af indsatsområde 1

Med denne satsning vil OUH's bidrag til forskning og højt specialiseret behandling frem mod 2012 blive forøget fra de nuværende ca. 1 % af budgettet til ca. 2 %. Dermed vil OUH nå op på det mål for sygehusenes forskningsindsats, som forventes at indgå i den kommende politik for regional sundhedsforskning i Region Syddanmark.

Samtidig med denne satsning fra OUH påregnes en betydelig forøgelse af bidraget til forskningen fra SDU i de kommende år, idet universitetet har mulighed for at tiltrække midler fra de stadig voksende konkurrenceudsatte puljer til forskning. Det drejer sig bl.a. om midler fra den danske stat som led i Globaliseringsforliget, EU's 7. rammeprogram, midler fra Forskningsrådet for Sundhed og Sygdom og private fonde. SDU vil desuden bidrage til den beskrevne satsning, idet universitetet bidrager til finansiering af det forøgede antal ph.d.-studerende.

Oversigt over nye indsatsområder

Med udgangspunkt i de strategiske mål og de dialogmøder med samtlige afdelinger, som blev gennemført i foråret 2007, samt den efterfølgende udarbejdelse af strategier for forskning og højt specialiseret behandling i alle afdelinger, er der udpeget en række satsningsområder til styrkelse af forskningen på OUH:

INDSATSOMRÅDE 1: Etablering af Odense OPEN

- et unikt netværk med ressourcer til indsamling, håndtering og analyse af såvel laboratoriedata som kliniske data fra patientkohorter og befolkningsundersøgelser.

INDSATSOMRÅDE 2: Humane ressourcer

- en satsning på videreudvikling af den personalepolitiske strategi for rekruttering og fastholdelse af forskere samt oprettelse af nye forskerstillinger.

INDSATSOMRÅDE 3: Styrkelse af forskningsområder

- en styrket indsats overfor dels nuværende forskningsmæssige satsningsområder, dels forskningsområder med potentialer for nye højt specialiserede behandlinger eller behov for understøttelse af eksisterende behandlinger.

INDSATSOMRÅDE 4: Organisation og ledelse

- et styrket samarbejde mellem afdelinger, øvrige hospitaler i regionen, SDU, udenlandske hospitaler, industrien samt en øget satsning på forskningsledelse. Desuden en særlig indsats i forhold til forbedring af de fysiske forhold for forskere samt udvikling af forskerstøttefunktioner.

I det efterfølgende beskrives de enkelte indsatsområder i forhold til deres baggrund, målsætninger og initiativer.

Opfølgning på strategien

For at sikre forskningsstrategiens implementering nedsættes et nyt Forskningsråd for Odense Universitetshospital.

Forskningsrådet har til opgave at sikre implementering af og opfølgning på forskningsstrategien samt at have en rådgivende funktion på forskningsområdet i forhold til hospitalsledelsen. Rådet udarbejder også indstillinger til hospitalsledelsen vedr. anvendelse af den nye pulje til forskning, jf. indsatsområde 2. Hospitalsdirektøren er formand for rådet, og institutlederen for Klinisk Institut er medlem af rådet, idet rådet bygger på det samarbejde med Klinisk Institut, som er etableret i forbindelse med tilblivelse af forskningsstrategien.

Indledningsvis skal forskningsrådet også forholde sig til en række tiltag inden for de enkelte indsatsområder, der kræver yderligere konkretisering før implementering kan finde sted.

For at sikre en løbende vurdering af udviklingen inden for de enkelte indsatsområder, vil der blive foretaget opgørelser af gennemførelsen af initiativerne.

Generelt vil anbefalingerne fra den regionale arbejdsgruppe vedrørende måling af forskningsressourcer og -aktivitet blive fulgt op via opgørelse indenfor samtlige forskningsaktiviteter. Således vil den forskningsmæssige produktion blive vurderet på baggrund af indrapporteringer via SDU i PU:RE. Måling af antal forskere mv. fra Center for Forskningsanalyse vil være udgangspunkt for vurderinger af udviklingen i forskningsressourcerne.

Ud over det kvantitative mål for forskningens omfang på 1.000 publikationer i 2012 vil der også i regi af Forskningsrådet for Odense Universitetshospital blive udpeget et kvalitativt mål for forskningen baseret på f.eks. de videnskabelige artiklers impact.

Teknologiske muligheder og udfordringer

I Danmark findes en række unikke nationale registre (landspatientregisteret, receptdatabasen, cancerregisteret osv.) og mulighed for samkøring af disse.

Samtidig giver den teknologiske udvikling nye muligheder. Det er nu muligt at foretage DNA-analyse på parafinsnit af patologiske prøver, anvende massespektrometri til samtidig måling af en række hormoner på én gang. Sekventering af hele eller store dele af enkeltpersoners DNA bliver formentligt muligt inden for de næste 5-10 år. Tilsvarende må man forudse betydelige fremskridt indenfor proteomanalyse. Fælles for disse teknologiske fremskridt er, at de frembringer meget store datamængder, men også at forskningslaboratorier ikke kan gennemføre forskningsprojekter uden grundige kliniske oplysninger og resultatmål fra databaser.

Den største forskningsmæssige udfordring vil derfor i de kommende år ligge i at sammenkoble epidemiologiske og laboratoriemæssige data med kliniske data. Dette kræver:

- Systematisk indsamling af biologisk materiale hos en lang række patientgrupper
- Systematisk klinisk beskrivelse af patientkarakteristika og sygdomsforløb
- Avanceret dataanalyse

OUH vil tage denne forskningsmæssige udfordring op ved etablering af "OPEN".

"OPEN" (Odense Patient data Exploratory Network) er en nyskabende, tværfaglig forskningsindsats, der omfatter både patientkohorter og befolkningsundersøgelser. I praksis er OPEN et netværk med ressourcer til indsamling, håndtering og analyse af såvel laboratoriedata som kliniske data fra patientkohorter og befolkningsundersøgelsen.

Formålet med OPEN er, at:

- Understøtte eksisterende og oprettelse af nye kohorter, som omfatter patienter og raske kontrolpersoner
- Etablere en række biobanker, idet der etableres den nødvendige infrastruktur, herunder IT- og frysekapacitet til opbevaring af DNA, serum og væv
- Udbygge kliniske databaser, biostatistisk og -informatiske funktioner samt EPJ-funktioner til datacapture

Initiativer af denne type findes allerede i mindre skala på OUH/SDU i form af f.eks. Tvillingeregisteret, Fyns Amts diabetesdatabase, Odense Androgen Study, HIV-registeret, Sepsiskohorten, Diabetes øjenkohorten, Allergikohorten, European Youth Heart Study, Hepatitiskohorten, Pneumonikohorten og Dansk Transfusionsdatabase. Flere af disse har vist sig at være yderst produktive og dermed gode forskningsmæssige investeringer.

En række eksisterende funktioner kan ved udbygning umiddelbart understøtte infrastrukturen i OPEN. Det gælder f.eks.:

- Kompetencecenter for kliniske databaser
- BFG (blodprøvetagning, biobank)
- Klinisk Patologi (biobank)
- EPJ sekretariatet (udvikling af moduler til EPJ mhp. data-capture)
- IT-projektafdelingen (indsøgning af spørgeskemaer og maskinel læsning af disse)

Strategiske mål

Der tages initiativ til at etablere "Odense OPEN" (Odense Patient data Exploratory Network) som er et nyskabende forskningsinitiativ, hvor man samler kliniske data og biologisk materiale fra patient- og befolkningskohorter. Samtidig skabes der adgang til store eksisterende datasæt og der dannes en platform for samarbejde mellem forskergrupper i ind- og udland mht. analyse af såvel biologiske data som registerdata. Med netværket tilstræbes at udnytte muligheder for at få adgang til de nyeste teknologier globalt.

Akronymet "OPEN" er valgt for at signalere, at der skabes let adgang til meget store datasæt af både biologisk og epidemiologisk karakter for alle, der har interesse i dem. Forskere og forskergrupper vil kunne trække på datamateriale, som er langt mere omfattende end det, de selv ville have mulighed for at indsamle inden for en given projektperiode. OPEN vil desuden kunne fungere som et serviceapparat, f.eks. ved blodprøvetagning, nedfrysning, DNA-oprensning eller oprettelse af biobank-database.

Initiativet med OPEN og den tilknyttede infrastruktur skal understøtte alle afdelinger.

Etablering af OPEN skal desuden stimulere et øget samarbejde med primærsektoren, andre hospitaler, andre institutter ved fakultetet (f.eks. Immunologi og Mikrobiologi, Institut for Sundhedstjenesteforskning og SIF) og andre fakulteter ved SDU (f.eks. Det Naturvidenskabelige Fakultet), danske forskergrupper udenfor SDU og udenlandske forskergrupper (f.eks. omkring DNA-analyse). I den forbindelse skal der igangsættes en målrettet informationsindsats til relevante målgrupper.

Initiativer

- Der afsættes en pulje på 2 mio. kr. til støtte af OPEN med infrastruktur i foreløbigt de næste 5 år. Derefter forventes OPEN selv at generere sin finansiering gennem eksterne midler og "brugerbetaling" fra delprojekterne i de enkelte afdelinger
- Der nedsættes en styregruppe, som har overordnet ansvar for udformning af endelig beskrivelse af målet med og indholdet i OPEN. Styregruppen består af et medlem af OUH's ledelse, lederen af Klinisk Institut samt 9 forskere i dobbeltansættelse mellem OUH og Klinisk Institut. Styregruppen sammensættes således at der er repræsentation af både meget forskningsaktive og mindre forskningsaktive afdelinger. Repræsentanter for Klinisk Immunologisk Afdeling og Afdelingen for Klinisk Patologi indgår i styregruppen. For at sikre at OPEN kommer fra start i 2008, nedsættes styregruppen allerede i efteråret 2007 og udarbejder et kommissorium samt opstiller rammer for OPEN
- Projekt "OPEN" påbegyndes i 2008

Status og udfordringer

Der er behov for at OUH gør en særlig indsats for at rekruttere og fastholde læger, speciallæger og forskere. Rekrutteringsproblemerne skærpes aktuelt af den landsdækkende mangel på lægelig arbejdskraft, let adgang til speciallægeuddannelserne, et større udbud af job i det private erhvervsliv, lønforhold for f.eks. ph.d.-studerende og de hidtil uklare karrieremuligheder som forsker.

Der er med udformningen af "Stillingsstruktur 2007 for videnskabeligt personale ved Universiteter" nu angivet klare karriereforløb for forskere ansat ved såvel teoretiske institutter som ved kliniske afdelinger.

OUH/SDU har en velfungerende fælles procedure for opslag, vurdering og ansættelse af professorer og forskningslektorer.

Rekruttering af kvalificerede forskere kræver attraktive stillinger, som giver disse mulighed for at etablere egne forskningsgrupper og dermed opnå langsigtede resultater. Oprettelse af nye forskningsstillinger er derfor et vigtigt virkemiddel for at sikre et tilstrækkeligt antal speciallæger i Region Syddanmark, men også et mål i sig selv for at sikre en tilstrækkelig forskningsmæssig tyngde og produktion.

OUH/Klinisk Institut har aktuelt 70 ph.d.-studerende, som dermed udgør hovedparten af videnskabelige medarbejdere. Ph.d.-studerende vil også i de kommende år være den største gruppe af videnskabelige medarbejdere.

Strategiske mål

- Den personalepolitiske strategi for rekruttering og fastholdelse af talentfulde forskere videreudvikles ved at udnytte mulighederne i den nye stillingsstruktur for videnskabeligt personale
- Antallet af ph.d.-studerende forøges fra 70 til 140 inden år 2012

Initiativer

- I samarbejde med SDU oprettes dedikerede forskerstillinger (professorater, lektorater mv.)
- Forskningsforpligtelse anføres i ansættelseskontrakter for f.eks. overlæger
- Ikke-lægelige akademikere ansættes til forskningsopgaver, og der sker en tydeliggørelse af deres akademiske karriereveje for disse
- Terapeuter, sygeplejersker, medicinstuderende og evt. andre personalegrupper inddrages i afdelingens forskningsprogram
- Ph.d.-vejlederfunktionen opgraderes. Dette sker ved rekruttering af vejledere samt professionalisering af vejlederfunktionen

Forøgelsen af antallet af ph.d.-studerende skal ske gennem:

- Samfinansiering af ph.d.-stipendier (efter tredjedelsmodellen hvor OUH og SDU hver finansierer 1/3, og den sidste tredjedel hentes andetsteds) og introduktionstipendier
- Oprettelse af stillinger, som kombinerer hoveduddannelsesforløb med ph.d.-studium
- Afsættelse af 2 mio. kr. på OUH's budget i 2008 til ph.d.-finansiering jf. de strategiske mål

For de øvrige beskrevne initiativer vil det være op til det kommende OUH-forskningsråd at konkretisere dem yderligere, herunder at kvantificere de enkelte tiltag.

Status og udfordringer

Meget forskningsaktive områder

OUH's og SDU's aktuelle styrkepositioner fremgår af research catalogue og omfatter i dag en række områder som f.eks. endokrinologi, stamceller, genetik, hjertesygdomme, hudsygdomme og allergi, infektionsmedicin, børneområdet, nuklearmedicin, ortopædkirurgi og Kompetencecenter for kliniske databaser.

Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet har samtidig en stærk profil inden for farmakologi, epidemiologi, sundhedstjenesteforskning i bred forstand, idrætsforskning, bevægeapparatet samt basalforskning inden for specielt neurologi og nyremedicin. Desuden udgør kræftforskningen et væsentligt forskningsområde, hvilket senest er understreget med tilførsel af betydelige forskningsmidler fra Indenrigs- og Sundhedsministeriets pulje til styrkelse af infrastrukturen for den kliniske kræftforskning i 2007. Endelig har det øvrige SDU styrker inden for f.eks. proteomanalyse.

Svagt markerede forskningsområder

Den gennemførte proces i vinteren og foråret 2007 med dialogmøder og udformning af forslag til strategier for forskning og højt specialiseret behandling i alle afdelinger viste, at der er afdelinger på OUH som er svagere markeret på forskningsområdet i forhold til OUH's position som universitetshospital. Disse afdelinger har generelt anvendt relativt få ressourcer til forskning og i nogle tilfælde manglende universitetstilknytning.

Den begrænsede forskningsaktivitet udgør en udfordring dels i forhold til at sikre det forskningsmæssige grundlag for afdelingens egne funktioner, dels i forhold til de behandlingsforløb, hvor afdelingerne samarbejder med andre afdelinger. Sidstnævnte er især relevant i forhold til afdelinger med tværgående funktioner. Derfor er der taget initiativ til en umiddelbar styrkelse af forskningen på en række afdelinger, som i de seneste år har haft begrænset forskningsmæssig produktion.

Strategiske mål

- Det forskningsmæssige grundlag for OUH's behandlingstilbud på alle afdelinger skal styrkes.
- Der skal sikres en udbygning og videreførelse af meget forskningsaktive områder
- Der igangsættes en proces for at styrke forskningsfelter og afdelinger som aktuelt er svagt markeret mht. forskning

Initiativer

Der igangsættes følgende mhp. videreførelse af meget forskningsaktive områder:

- Tilførsel af humane og økonomiske midler i indbyrdes konkurrence
- Oprettelse af pulje til brug for medfinansiering ved større ansøgninger. Der afsættes 6 mio. kr. årligt til ny pulje til forskning og højt specialiseret behandling. En del af midlerne fra denne pulje kan anvendes til medfinansiering af større ansøgninger, jf. afsnit 2.5.

Der igangsættes følgende initiativer for at styrke svagt markerede afdelinger og forskningsfelter:

- I samarbejde med afdelingsledelser og forskningsledere i udvalgte afdelinger undersøger hospitalsledelsen mulighederne for en øget forskningsaktivitet i afdelinger med særligt henblik på at sikre forskningsmæssig understøttelse af den højt specialiserede behandling
- Muligheder for styrkelse af universitetstilknytning gennem ansættelse af professorer og forskningslektorer undersøges, se afsnit om humane ressourcer.
- For enkelte afdelinger, der endnu ikke er tilknyttet forskningsenhed under Klinisk Institut, undersøges muligheden for dette.
- Muligheder for oprettelse af ph.d. -stipendier undersøges.

Status og udfordringer

Forskningen på OUH gennemføres i et tæt samarbejde med SDU (Klinisk institut), idet videnskabelige ansættelser sker ved begge institutioner og med en tostrengt reference.

Hospitalsledelsen og det Sundhedsvidenskabelige Fakultet holder således regelmæssige Strategiudvalgsmøder, hvor udfordringer inden for forskning og undervisning drøftes og handleplaner koordineres.

De fleste kliniske forskere har hidtil været tilknyttet Klinisk Institut, og det vil også være tilfældet fremover. Imidlertid ønsker OUH også at styrke samarbejdet mellem de kliniske afdelinger og den basalforskning og epidemiologiske forskning, der foregår på andre institutter (f.eks. Institut for Medicinsk Biologi, Institut for Idræt og Biomekanik og Institut for Sundhedstjenesteforskning).

SDU har gennem oprettelsen af Institut for Regional Sundhedsforskning skabt klare rammer for forskningen på de øvrige sygehuse i regionen. Den ny situation rummer mulighed for et langt stærkere og mere forpligtende forskningssamarbejde mellem hospitalerne i regionen. Samtidig har Region Syddanmark etableret Det Regionale Strategiske Forskningsråd, som er i gang med at udarbejde en regional forskningspolitik og som er rådgivende i forhold til sundhedsdirektion mv.

OUH har i samarbejde med SDU indført forskningsledelse i afdelingerne. Forskningsledelse på afdelingsplan udøves i de fleste tilfælde af en professor, men i enkelte afdelinger varetages funktionen af en klinisk lektor. Den overordnede forskningsledelse ligger i regi af Klinisk Institut, hvor langt de fleste afdelinger på OUH er tilknyttet en forskningsenhed. Ganske få afdelinger er endnu ikke direkte tilknyttet Klinisk Institut.

Ledelsesmæssigt er der også udfordringer i forhold til synliggørelsen af forskningen.

Kun få afdelinger har udarbejdet egentlige forskningsbudgetter. Det er imidlertid hensigtsmæssigt, at bevillinger givet og ressourcer afsat til forskning udskilles og synliggøres i de enkelte afdelinger. Det er ligeledes hensigtsmæssigt, at forskningsbudgettet og forskningsproduktionen diskuteres i kontraktforhandlingerne.

En større andel af forskningsbevillingerne vil i de kommende år blive konkurrenceudsatte og medfinansiering vil ofte være en forudsætning for at kunne få del i disse midler. Det er derfor hensigtsmæssigt, at OUH og de enkelte afdelinger disponerer deres samlede midler på en sådan måde, at der er frie midler til at indgå i forpligtende samarbejder med f.eks. andre institutioner og virksomheder. Disse frie midler vil endvidere være nødvendige for i perioder at afbøde effekterne af eventuelt manglende opnået ekstern forskningsstøtte.

Afdelingsledelserne bør også have fokus på at sikre et tæt samarbejde mellem sygehusvæsenet og medicinalindustrien samt den medico-tekniske industri i videste forstand. Kun derved kan man sikre, at medicin og udstyr testes i videnskabeligt regi, inden det tages i rutinemæssig anvendelse. Universitetshospitalerne har selvsagt en særlig forpligtigelse på dette område. Selv om der i dag er etableret samarbejde på en række områder, er der stadig et uudnyttet potentiale på OUH.

På OUH og SDU findes en forskningsinfrastruktur, hvis centrale elementer beskrives herunder:

- Bygningsmassen på OUH er udnyttet til det yderste. En forøgelse af antallet af ph.d.-studerende, ansættelse af flere forskere og øget forskningsmæssig aktivitet stiller krav til de fysiske rammer og infrastrukturen, som må udbygges i fremtiden
- OUH har også en velfungerende GCP-enhed men kapaciteten er ikke længere tilstrækkelig.
- OUH og SDU har i fællesskab etableret juridisk funktion, som kan hjælpe med kontraktforhandlinger, patentansøgninger og lignende spørgsmål
- OUH har etableret en Tech Trans-enhed under Udviklingsstaben, som bistår klinikere med udvikling af ideer til opfindelser og kontakter vedr. patentering, finansiering mv. med henblik på kommercialisering af bl.a. forskningsresultater

- SDU har gode service- og støttefunktioner til rådighed inden for f.eks. IT, statistisk og EU-spørgsmål. Desuden har fakultetet forbedret støttefunktioner til udformning af ansøgninger til forsknings- og innovationsprojekter, kommercialisering af forskningsresultater m.m. bl.a. gennem en frikøbsordning for forskere
- Både OUH og SDU har journalistisk kompetence, som kan bistå forskerne i formidlingen af deres resultater
- Både OUH og SDU tilbyder at administrere fondsmidler og varetage den nødvendige regnskabsafklæggelse

Strategiske mål

- Det eksisterende samarbejde med Syddansk Universitet skal udbygges
- Der skal fortsat gøres en indsats for at sikre god forskningsledelse i afdelingerne med fokus på bl.a. forskningsfinansiering, udnyttelse af samarbejdsmuligheder med andre afdelinger, sygehuse og industrien samt formidling af forskningsresultater
- Det forskningsmæssige samarbejde med de øvrige hospitaler i regionen skal sikres via Det Regionale Strategiske Forskningsråd og Syddansk Forskningsforum samt via samarbejde mellem Klinisk Institut og Institut for Regional Sundhedsforskning
- Alle afdelinger skal udarbejde forskningsbudgetter
- Kontraktforskning med industrien øges, jf. strategiske mål
- Der oprettes tilstrækkelige faciliteter til kommende ph.d.-studerende og forskere. Oprettelsen sker løbende, og skal være fuldt udbygget i 2012

Initiativer

Der igangsættes følgende initiativer mhp. styrkelse af forskningsledelse og samarbejde:

- Der ansættes personer med dedikeret forskningstid (dvs. professorer eller forskningslektorer) til varetagelse af forskningsledelsen i alle afdelinger
- Forskningsledelsen professionaliseres igennem kurser og anden ledelsesmæssig videreuddannelse
- Samarbejde med sygehuse i regionen styrkes via det Regionale Strategiske Forskningsråd
- Afdelingerne igangsætter udformning af forskningsbudgetter, og budgetterne og forskningsproduktionen diskuteres ved de kommende kontraktforhandlinger
- Kontraktforskning i samarbejde med industrien søges professionaliseret ved erfaringsformidling mellem afdelingerne og oprettelse af clinical trial centers i relevante afdelinger
- Der oprettes en arbejdsgruppe, som skal udarbejde konkret forslag til oprettelse af faciliteter til yderligere forskere og ph.d.-studerende

OUH
Odense Universitetshospital
Sdr. Boulevard 29
5000 Odense C

www.ouh.dk